

Nasjonalt folkehelseinstitutt	
AVD. SEK.: VISE	IS. ENH.: ADF
10 JAN. 2005	
S.NR.:	05/47-1
ARKIVKODE:	055.0 AVSKREVET:

Vitenskapskomiteen for mattrygghet

Deres ref:

Vår ref: 2005/272

Dato: 04.01.2005

Arkivkode:

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Mattilsynet

RISIKOVURDERING; FØR TIL PELTSDYR

Forordning EF nr 1774/2002 av 3. oktober 2002 om helsebestemmelser med hensyn til animalske biprodukter som ikke er beregnet på konsum skal gjennomføres i norsk rett. Denne forordningen regulerer bruken av animalske biprodukter som ikke skal benyttes til humant konsum, herunder fôring av pelsdyr.

Forskrift om animalske biprodukter som ikke er beregnet for humant konsum

(biproduktforskriften) har vært på høring med høringsfrist 8. oktober. § 4 i denne forskriften omtaler produksjon av pelsdyrfôr:

Særskilt om fôr til pelsdyr

Materiale nevnt i forordning (EF) nr 1774/2002 artikkel 23 nr 2 bokstav b kan brukes som fôr til pelsdyr etter bestemmelsene i artikkel 23 og forordningens vedlegg IX.

Artikkel 23 omhandler unntak i forbindelse med bruk av biprodukter. Artikkelen spesifiserer hva slags materialer som kan benyttes til produksjon av pelsdyrfôr:

1. materialer i kategori 2, forutsatt de kommer fra dyr som ikke er slaktet eller døde som følge av forekomst, eller misstanke om forekomst av sykdom som kan overføres til mennesker eller dyr, og
2. materialer i kategori 3, nevnt i artikkel 6 nr. 1 bokstav a) til j) og med forbehold for artikkel 22, i artikkel 6 nr 1 bokstav l).

Mattilsynet kan godkjenne produksjon av pelsdyrfôr uten varmebehandling, se Vedlegg IX, pkt 5, bokstav a, underpunkt iii).

Kort om dagens produksjon av pelsdyrfôr

Norge har i dag 700 pelsdyrfarmer plassert over hele landet. I disse farmene er det på det meste ca 420 000 rev og like mange mink. Det samme fôret blir brukt både til rev og mink. Pelsdyrfôret blir produsert på 10 pelsdyrfôrkjøkken, som i 2003 produserte fra 560 til 13 000 tonn, totalt 52 300 tonn. I tillegg er det 8 mindre kjøkken som produserer fôr til egen farm. Fôret til pelsdyr blir framstilt i tråd med *Forskrift av 5. november 1999 nr. 1148 om transport og behandling av animalsk avfall og anlegg som behandler animalsk avfall* (avfallsbehandlingsforskriften).

mattilsynet.no

Mattilsynet	Saksbehandler: Leif Homme og Pål Erik Jensen Tlf: 23 21 65 74	Postadresse: Felles postmottak Postboks 383, N - 2381 BRUMUNDDAL Telefaks: 23 21 68 01 E-post: postmottak@mattilsynet.no
-------------	--	---

Mattilsynet ønsker Vitenskapskomiteens vurdering av risiko ved bruk av to typer animalske biprodukter fra fiske til pelsdyrfôr.

Dødfiskensilasje

Dødfiskensilasje er oppsamlet død fisk som daglig er tatt ut av merdene, og ensilert umiddelbart. Ensilasjen er uensarta, og kan bestå av fisk som dør for eksempel av algeangrep eller surstoffmangel under transport i tillegg til normaldødelighet på anleggene. Fisken blir kverna og tilsatt maursyre til ca pH 3,7 på oppdrettsanlegget, og transportert i bulk til pelsdyrfôr-anleggene. Bruken av denne ensilasjen er i dag i tråd med avfallsbehandlingsforskriften.

Bruken er liten. I 2003 ble det brukt ca 100 tonn ved Midt-Norsk Fôr AL i Trondheim og ca 60 tonn ved Pelsdyrfôr BA på Myre i Nordland. Dette utgjør omtrent 0,3 % av den totale mengden råvarer til pelsdyrfôr i Norge.

Mattilsynet ber Vitenskapskomiteen vurdere faren for spredning av fiskesykdommer ved bruk av dødfiskensilasje uten varmebehandling i pelsdyrfôr. Dersom konklusjonen blir at varmebehandling anses som nødvendig, ber Mattilsynet om forslag til parametere for denne varmebehandlingen.

Fiskeavskjær

I henhold til samme paragraf i samme forskrift som nevnt i forrige avsnitt, skal alle biprodukter fra slakterier som slakter oppdrettsfisk ensilere biproduktene ved slakteriet. Det er gitt dispensasjon fra ensileringskravet ved leveranser til enkelte pelsdyrfôrprodusenter som ligger nær et slakteri, eller når dispensasjonsmyndighetene vurderer risikoen for spredning av smittsomme fiskesykdommer for svært liten.

I henhold til biproduktforordningen er dette kategori 3 materiale og forordningen stiller ikke krav om ensilering før bruk i pelsdyrfôr. Slakterier som slakter oppdrettsfisk leverer om lag 5000 tonn biprodukter til produksjon av pelsdyrfôr. Av dette er 3500 tonn levert frossent og 1500 tonn levert ensilert.

Pelsdyrfôr-anleggene må ofte nøytralisere ensilasjen til ved å tilsette natriumbikarbonat for å heve pH til 5,5-5,7 før pelsdyra er villige til å spise fôret. Derfor betyr det mye for næringa å kunne bruke uensilert materiale i fôrproduksjonen.

Mattilsynet ber Vitenskapskomiteen om vurdering av faren for spredning av fiskesykdommer ved bruk av uensilerte biprodukter fra anlegg som slakter oppdrettsfisk (kategori 3) i pelsdyrfôr.

Med hilsen

Merete Støvring
Seksjonssjef

Pål Erik Jensen
Rådgiver

Kopi: Nasjonalt senter for fisk og sjømat, Rosenkrantz gate 3, 5003 Bergen
Leif Homme, DK Valdres, Kongsvegen 79, 2920 Leira